

A Study of Learning Behaviors in Students with High Academic Achievement in Faculty of Veterinary Science, Mahidol University

Panwad Preeyanont^{1*} Nongluk Prabyai¹ Rungrote Osathanon²

¹Division of Education Affairs and ²Department of Clinical Science and Public Health, Faculty of Veterinary Science, Mahidol University, Salaya, Phutthamonthon, Nakhon-pathom 73170, Thailand

*Corresponding author, E-mail address: tepre@mahidol.ac.th

Abstract

This studied aimed to investigate the learning behaviors of the students with high academic achievement in Faculty of Veterinary Science, Mahidol University. Thirty-one 2nd- 6th year students with the GPAX greater than 3.00 in the academic year 2553 were investigated. The data were obtained by focus group discussion. The data were analyzed with inductive analytic method.

The behaviors of students as follow: 1) time management, the students were properly scheduled of learning and activities 2) the methods of learning and cognitive skills, the students attended all classes and took notes with their own 3) reading skills, read and summarized the key features in short notes and mapping 4) prepared and doing tests, students were prepared before the exam at least 1-2 weeks and enough relaxation during the exam 5) the causes of stress and stress management, the continuing examinations were the main caused. It was managed by doing other activities instead. 6) the study motivation, revealed that the characteristics and teaching methods of lecturers were influenced to attend and eagerness 7) the attitude of learning, demonstrated the positive attitudes to learn in Faculty of Veterinary Science, Mahidol University.

Keywords: learning behaviors, academic achievement, veterinary students

การศึกษาพฤติกรรมด้านการเรียนของนักศึกษา คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

ปานวาด ปรียานนท์^{1*} นงคัลักษณ์ ปราบใหญ่¹ รุ่งโรจน์ โอสถานนท์²

¹งานการศึกษา และ ²ภาควิชาเวชศาสตร์คลินิกและการสาธารณสุข คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล นครปฐม 73170

*ผู้รับผิดชอบบทความ E-mail address: tepre@mahidol.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมด้านการเรียนของนักศึกษาคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยศึกษาจากนักศึกษาชั้นปีที่ 2-6 ในปีการศึกษา 2553 ที่มีผลคะแนนเฉลี่ยสะสม (GPAX) มากกว่า 3.00 จำนวน 31 คน โดยเก็บข้อมูลด้วยกระบวนการกลุ่มและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการสรุปอุปนัย ผลการวิจัยพบว่า

นักศึกษาคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีพฤติกรรมด้านการเรียนดังต่อไปนี้

- 1) ด้านการบริหารจัดการเวลา พบว่า มีการจัดตารางเวลาการเรียนและกิจกรรมอย่างเหมาะสม
- 2) ด้านวิธีการเรียนและทักษะทางปัญหา พบว่า นักศึกษาเข้าเรียนทุกครั้งและจดบันทึกในชั้นเรียนด้วยตนเอง
- 3) ด้านทักษะการอ่าน พบว่า ใช้วิธีการอ่านไปพร้อมๆ กับสรุปเนื้อหาสำคัญในลักษณะบันทึกย่อและแผนผัง
- 4) ด้านการเตรียมตัวสอบและการสอบ พบว่า มีการเตรียมตัวก่อนสอบอย่างน้อย 1-2 สัปดาห์ และต้องพักผ่อนให้เพียงพอในช่วงสอบ
- 5) ด้านสาเหตุและการจัดการกับความเครียด พบว่า เกิดจากการสอบติดต่อกันและจัดการกับความเครียดด้วยการทำกิจกรรมอื่นๆ ที่ผ่อนคลายแทน
- 6) ด้านแรงจูงใจในการเรียน พบว่า คุณลักษณะและวิธีการสอนของผู้สอนเป็นแรงจูงใจที่สำคัญในการเอาใจใส่และกระตือรือร้นในการเรียนของนักศึกษา
- 7) ด้านทัศนคติในการเรียน พบว่า นักศึกษามีทัศนคติเชิงบวกในการเรียนการสอนของคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

คำสำคัญ : พฤติกรรมด้านการเรียน,ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, นักศึกษาคณะสัตวแพทยศาสตร์

บทนำ

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่มุ่งเน้นให้สถานศึกษาพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ด้วยการมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย เก่ง ดี และมีความสุข โดยจุดมุ่งหมายที่สำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษานี้คือพัฒนาคนไทยให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และในการจัดการศึกษานั้นประสงค์ให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2542) คณะสัตวแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล ในฐานะที่เป็นสถานศึกษาที่มีพันธกิจหลักในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ เพื่อให้สำเร็จการศึกษาและสามารถประกอบวิชาชีพทางสัตวแพทย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนซึ่งถือว่าเป็นเป้าหมายสำคัญในการจัดการศึกษา โดยแนวทางหนึ่งในการประเมินคุณภาพของผู้เรียน คือ การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน เมื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญของคุณภาพของบัณฑิต จึงทำให้เกิดความสนใจในการศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อหาแนวทางพัฒนาให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีที่สุด ซึ่ง Bloom (อ้างถึงในเกษรชัย และหิม 2550) กล่าวว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวแปรตัวหนึ่งที่บ่งชี้คุณภาพของผู้เรียน ดังนั้น การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนจึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นสำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้องซึ่งนักการศึกษาและนักจิตวิทยาในอดีต ส่วนใหญ่มีความเชื่อว่าความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียนเป็นผลมาจากความสามารถทางสติปัญญาซึ่งเป็นสิ่งที่ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิดระยะต่อมาได้มีการศึกษาเพิ่มเติมพบว่า องค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมของผู้เรียน เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม กลุ่มเพื่อน ส่งผลต่อความสำเร็จทางการเรียนเช่นกัน (บัญญัติ ยงย่วนและคณะ 2552) และ Khan (1969) พบว่าองค์ประกอบด้านจิตพิสัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ เจตคติต่อครู ความสนใจในวิชาการ นิสัยทางการเรียน ความวิตกกังวลและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งปรียา อนุพงษ์องอาจ (2552) ได้ศึกษาพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาฟิสิกส์ 1 ของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 1 สูงที่สุด คือ ด้านพฤติกรรมการณ์เรียน และในการศึกษาด้านความสัมพันธ์ ยัง

พบว่า พฤติกรรมการณ์เรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (พรพจน์ เพ็ชรทวีพรเดช 2547; พรศรี บรรณกุลโรจน์ 2547) โดยมีการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีลักษณะนิสัย และพฤติกรรม รวมถึงทัศนคติทางการเรียนที่เหมาะสม มีแนวโน้มจะประสบความสำเร็จด้านการเรียนสูง (Lammers et al. 2001) ในทางตรงกันข้าม พฤติกรรมการณ์เรียนที่ไม่ดีย่อมส่งผลให้เกิดความล้มเหลวในการเรียนดังจะเห็นได้จากการศึกษาของ สุรัตน์ เตียวเจริญ (2543) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ พบว่า พฤติกรรมการณ์เรียนที่ส่งผลให้มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ประกอบด้วย ไม่มีสมาธิในห้องเรียน มีความกังวลใจในการเข้าพบอาจารย์ ขาดทักษะในการสรุปการบรรยายของอาจารย์ และการเข้าร่วมกิจกรรมอื่นๆ มากเกินไป ซึ่งการขาดทักษะต่างๆ ทางการเรียนมักจะส่งผลให้เกิดความล้มเหลวทางการศึกษา (Tucker 1999) โดยได้มีการศึกษาพบว่า ร้อยละ 75 ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เป็นนักเรียนที่ขาดทักษะทางการเรียนและเทคนิคในการทำข้อสอบ (Elliot and Wending 1996) จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยในด้านพฤติกรรมการณ์เรียนมีผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ดังนั้น หากสามารถศึกษาแนวทางการปฏิบัติหรือพฤติกรรมการณ์เรียนของผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ก็จะสามารถนำข้อมูลและผลจากการศึกษาที่ได้ไปเป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติแก่ผู้เรียนคนอื่นๆ เพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนคนอื่นๆ ให้ดียิ่งขึ้นได้

ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Zimmerman (1989) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือระดับผลการเรียน เป็นดัชนีบ่งชี้ความสำเร็จของการศึกษา โดยประสบการณ์ในการประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวจะมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจ ความคาดหวัง และการรับรู้ความสามารถของตนเอง ที่เกิดจากการประเมินความสามารถของตนเอง ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการประเมินความสามารถของผู้เรียน โดยจะส่งผลต่อการแสดงออกและพฤติกรรมการณ์เรียนของผู้เรียน ดังนั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และการพัฒนาความสามารถของผู้เรียน

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Bloom (อ้างถึงใน ศิริพร สอาดล้วน 2551) ได้กล่าวว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย 3 ตัวแปร คือ

1. พฤติกรรมด้านความรู้คิด (Cognitive Entry Behaviors) หมายถึง ความรู้ ความสามารถและทักษะของผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วย ความถนัดและพื้นฐานความรู้เดิม

2. คุณลักษณะทางจิตใจ (Affective Entry Characteristics) หมายถึง แรงจูงใจที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ได้แก่ ความสนใจในวิชาที่เรียน เจตคติต่อเนื้อหาวิชาที่เรียนและการยอมรับในความสามารถของตนเอง เป็นต้น ซึ่งคุณลักษณะต่างๆ เหล่านี้ อาจเปลี่ยนแปลงหรือคงอยู่ได้

3. คุณภาพการเรียนการสอน (Quality of Instruction) ประสิทธิภาพในการเรียนการสอนที่ผู้เรียนควรได้รับ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การแก้ไขข้อผิดพลาด คำแนะนำในการปฏิบัติและแรงเสริมของผู้สอนที่มีต่อผู้เรียน การรับรู้ผลสะท้อนกลับ

Anne Anastasi (อ้างถึงใน ทิพวรรณ กมลพัฒนานันท์ 2543) ศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบใหญ่ 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านสติปัญญา ซึ่งหมายถึงความสามารถด้านปัญญาและความถนัด และองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญา หมายถึง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านร่างกาย ด้านสังคม ด้านสภาพแวดล้อม ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน

ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านการเรียน

พฤติกรรมการเรียน หรือ นิสัยในการเรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนและเป็นสิ่งที่ไม่ได้ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิดแต่เกิดจากการฝึกฝน ปฏิบัติซ้ำๆ หากผู้เรียนได้รับคำแนะนำที่เหมาะสมก็จะเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ (อนงค์พรพรรณ คำวัง 2546)

ความหมายของพฤติกรรมการเรียนหรือนิสัยในการเรียนนั้น ศรีสมร พุ่มสะอาด (อ้างถึงในอนงค์พรพรรณ คำวัง 2546) ได้ให้ความหมายไว้ว่า พฤติกรรมทางการเรียนหรือนิสัยทางการเรียน คือ พฤติกรรมที่นำมาปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียน และการปฏิบัติหรือฝึกฝนเป็นประจำจนกลายเป็นนิสัยโดยเฉพาะในด้านวิธีการเรียน การทำงาน

ที่เกี่ยวกับการเรียน การใช้เวลาว่างในการเรียนอย่างถูกต้องและเหมาะสม

Holtzman (อ้างถึงใน สุทัศน์ สีแก้วเขียว 2548) ได้กล่าวถึงนิสัยทางการเรียนว่า หมายถึง พฤติกรรมการเรียนที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอ เกี่ยวกับ

1. การใช้เวลาเรียน ได้แก่ การรู้จักใช้เวลาเรียนอย่างเหมาะสมและการทำงานโดยรู้จักแบ่งเวลาว่าควรทำเรื่องใดก่อนหลัง ไม่ผลัดผ่อน หลีกเลียง รอทำในเวลาที่เหมาะสมไม่เสียเวลากับเรื่องที่ไม่เป็นประโยชน์จนเกินไป และปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้ทันเวลา

2. วิธีการเรียน ได้แก่ การรู้จักใช้วิธีการเรียนที่ถูกต้อง มีการวางแผนก่อนลงมือทำ รู้จักแหล่งข้อมูลที่ต้องการทราบ ทำงานอย่างมีระเบียบรอบคอบ ทำให้งานสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

Bringman and Campbell (2003) จำแนกทักษะทางการเรียนออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. ทักษะทางปัญญาและอภิปัญญา (Cognitive and Meta-cognitive) เช่น การตั้งเป้าหมาย การติดตามและประเมินตนเอง และทักษะการจำ

2. ทักษะทางสังคม (Social skill) เช่น ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะการแก้ปัญหาทางสังคม ทักษะการฟัง และทักษะการทำงานเป็นทีม

3. ทักษะด้านการจัดการตนเอง (Self management skill) เช่น ความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน การสร้างแรงจูงใจและการจัดการกับความวิตกกังวลต่างๆ

กล่าวโดยสรุปว่า พฤติกรรมทางการเรียนหรือนิสัยทางการเรียน เป็นพฤติกรรมด้านการเรียนที่กระทำเป็นประจำสม่ำเสมอ โดยสืบเนื่องมาจากทักษะและกลวิธีทางการเรียน รวมถึงพฤติกรรมภายใน เช่น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทักษะคิดเกี่ยวกับการเรียนและการวางแผนเป้าหมาย ซึ่งจะเป็นแรงผลักดันให้เกิดการแสดงออกของพฤติกรรมในด้านวิธีการเรียน เช่น ความเอาใจใส่ในการเรียน สมาธิในการเรียน ความกระตือรือร้น มุ่งมั่นและการก้าวไปสู่ความสำเร็จทางการเรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. สุรัตน์ เตียวเจริญ (2543) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า

เกิดจากนักเรียนไม่มีสมาธิในการเรียน รู้สึกกังวลใจในการเข้าพบอาจารย์ ขาดทักษะในการสรุปคำบรรยายของอาจารย์ เข้าร่วมกิจกรรมพิเศษมากเกินไป มีเพื่อนมากและพากันเที่ยวเตร่อยู่เสมอ มีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนหรือคนรัก ตามลำดับ

2. ประณต แก้วจิม (2549) ศึกษาปัจจัยด้านพฤติกรรมกรรมการเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านพฤติกรรมกรรมการเรียนที่ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้โดดเด่นที่สุด คือ แรงจูงใจในการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. เกษตรชัย และหิม (2550) ศึกษาองค์ประกอบในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า เจตคติทางการเรียน ความมีวินัยในตนเอง คุณภาพการสอนของครู ความวิตกกังวล แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การปรับตัว ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู บรรยากาศในชั้นเรียน เจตคติต่อครู และนิสัยทางการเรียน สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 99.6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

4. ปรียา อนุพงษ์อ่องอาจ (2552) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาฟิสิกส์ 1 ของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 พบว่า การใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือทุกประเภท เจตคติในการเรียน และพฤติกรรมกรรมการเรียน เช่น ความสม่ำเสมอในการเข้าชั้นเรียน การติดตามเนื้อหาในชั่วโมงที่ขาดเรียน การเตรียมตัวก่อนเข้าห้องเรียน การทบทวนบทเรียนที่ผ่านมา การพยายามทำความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน การค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมจากตำรา การสอบถามเพื่อนหรืออาจารย์ การทดลองอ่านโจทย์และทำแบบฝึกหัด มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคะแนนวิชาฟิสิกส์ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการเรียนของนักศึกษาคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเสนอโครงการเพื่อขอรับการพิจารณารับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนของมหาวิทยาลัยมหิดล และได้รับการพิจารณารับรองโครงการดังรหัสโครงการเลขที่ 2010/314.0812 หนังสือรับรองโครงการวิจัยเลขที่ MU-IRB 2011/013.1801 รับรองวันที่ 18 มกราคม 2554 และสิ้นสุดการ

รับรองวันที่ 17 มกราคม 2555 โดยมีระเบียบวิธีวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรที่ศึกษา คือ นักศึกษาหลักสูตรสัตวแพทยศาสตรบัณฑิต คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 2-6 ในปีการศึกษา 2553 ที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม (GPAX) มากกว่า 3.00

2. ตัวแปรที่ศึกษา มีดังนี้

2.1 ตัวแปรอิสระ คือ พฤติกรรมด้านการเรียน ประกอบด้วย พฤติกรรมด้านการบริหารจัดการเวลา พฤติกรรมด้านวิธีการเรียนและทักษะทางปัญญา พฤติกรรมด้านทักษะการอ่าน พฤติกรรมด้านการเตรียมตัวสอบและการสอบ พฤติกรรมด้านการจัดการกับความเครียด แรงจูงใจในการเรียน และทัศนคติในการเรียน

2.2 ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้กระบวนการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยได้รับอนุญาตจากคณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และดำเนินการนัดหมายกับนักศึกษาที่มีคุณสมบัติตามกำหนดเพื่อเข้าร่วมกระบวนการสนทนากลุ่มตามความสมัครใจ

5. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยอาศัยข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยการวิเคราะห์สรุปอุปนัย (Analytic Induction)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากกระบวนการสนทนากลุ่ม โดยนักศึกษาคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จำนวน 31 คน แบ่งเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 5 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 6 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 8 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 5 จำนวน 7 คน และนักศึกษาชั้นปีที่ 6 จำนวน 5 คน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยอาศัยข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์สรุปอุปนัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

ด้านการบริหารจัดการเวลา

ด้านการบริหารจัดการเวลานั้น นักศึกษาส่วนใหญ่จะมีการกำหนดตารางเวลาไว้อย่างชัดเจน ทั้งในด้านการอ่าน

ทบทวนเนื้อหาการเรียนและการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งหากในช่วงดังกล่าวมีการจัดกิจกรรมของนักศึกษา นักศึกษาจะพยายามปรับเวลาเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมด้วย แต่จะต้องแบ่งสรรหรือขดเซยเวลาสำหรับการอ่านทบทวนและการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เป็นไปตามแผนที่ได้กำหนดไว้ โดยการขดเซยเวลานั้น มักจะลดเวลาของกิจกรรมในส่วนอื่นลง หรือการเปลี่ยนจากการอ่านทบทวนเนื้อหาทั้งหมดเป็นการอ่านบันทึกย่อ หรือการอ่านคร่าวๆ แทน และหากมีเวลาหรือช่วงใกล้สอบจะอ่านรายละเอียดทั้งหมดอีกครั้ง ส่วนในด้านเวลาของการพักผ่อนและนอนหลับนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้เวลาในการนอนประมาณวันละ 6-7 ชั่วโมง และในช่วงใกล้สอบเวลาในการพักผ่อนและนอนหลับจะลดลงประมาณวันละ 1-2 ชั่วโมง แต่สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 4-6 ยังคงใช้เวลาในการพักผ่อนเท่าเดิมไม่ได้มีการลดลง เนื่องจากนักศึกษามีความเห็นว่าช่วงสอบนั้นจะต้องพักผ่อนให้เพียงพอ เพื่อประสิทธิภาพในการทำข้อสอบ

ด้านวิธีการเรียนและทักษะทางปัญญา

โดยปกติแล้วนักศึกษาคณะสัตวแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล แต่ละชั้นปีจะมีการบันทึกเสียงของอาจารย์ผู้สอนในทุกๆ คาบเรียนและจะเวียนกันถอดคำบรรยายของอาจารย์ผู้สอนในลักษณะคำต่อคำ และพิมพ์เป็นเอกสารเพื่อแจกให้กับนักศึกษาทุกคนในชั้นปี ทั้งในรูปแบบของเอกสารและไฟล์เสียง โดยได้ปฏิบัติติดต่อกันมาเป็นเวลาประมาณ 6-7 ปี โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงทุกคนให้ความเห็นว่า การย้อนกลับไปฟังการบันทึกเสียงหรือการอ่านเอกสารที่ได้จากการถอดคำบรรยายทั้งหมดนั้นเป็นการเสียเวลามากและมีประโยชน์น้อยกว่าการตั้งใจฟังและจดคำบรรยายด้วยตัวเองในห้องเรียน โดยส่วนใหญ่ักศึกษาจะใช้สื่อดังกล่าวควบคู่ไปกับการอ่านเอกสารประกอบการสอนของอาจารย์และเนื้อหาจากการจดคำบรรยายด้วยตัวเองในช่วงโมเรียน ทั้งนี้ การบันทึกเสียงหรือเอกสารที่ได้จากการถอดคำบรรยาย มีข้อดีในการเสริมหรือเพิ่มเติมในส่วนเนื้อหาที่มีความละเอียดมากๆ ที่ฟังหรือจดไม่ทันในขณะที่เรียนในชั้นเรียน หรือในส่วนที่ยังไม่เข้าใจในขณะที่เรียน แต่จะไม่ใช้เป็นหลักในการอ่านทบทวนเนื้อหา

ด้านพฤติกรรมการเข้าชั้นเรียนนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการเข้าชั้นเรียนในระดับสูงมาก โดยจะเข้าเรียนทุกครั้งและเข้าเรียนตรงเวลา ซึ่งจะต้องมีความจำเป็น

หรือเจ็บป่วยจริงๆ จึงจะขาดเรียน โดยนักศึกษาให้ความเห็นว่าการเข้าเรียนและตั้งใจเรียนในชั้นเรียนนั้น ทำให้ได้มีโอกาสทำความเข้าใจเนื้อหาไปพร้อมๆ กับอาจารย์ผู้สอน ซึ่งจะทำให้เข้าใจได้ง่ายกว่าและถูกต้องกว่าการที่ขาดเรียนและกลับไปฟังบันทึกเสียงหรือการอ่านเอกสารถอดคำบรรยายทั้งหมดและยังไม่เสียเวลาอีกด้วย

ด้านพฤติกรรมการเรียนในชั้นเรียนนั้น นักศึกษาจะตั้งใจและทำความเข้าใจไปพร้อมๆ กับอาจารย์ผู้สอน คิดตามเนื้อหาที่อาจารย์สอนอย่างเป็นเหตุเป็นผล รวมถึงการทำความเข้าใจและเชื่อมโยงเนื้อหาด้วยการจินตนาการเป็นภาพและจดจำความเชื่อมโยงเป็นภาพ หรือวัตถุซึ่งจะทำให้เข้าใจเนื้อหาในภาพรวมได้ และสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 5 และ 6 นั้น ยังให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนด้วยการถาม-ตอบในชั้นเรียน การอภิปรายแสดงความคิดเห็นเนื่องจากทำให้ชั้นเรียนมีความน่าสนใจมากขึ้นและนักศึกษายังได้รับความรู้ และประสบการณ์เพิ่มมากขึ้นด้วย นอกจากนี้ขณะเรียนในชั้นเรียนนักศึกษากว่า 11 คนจาก 31 คน จะมีการสังเกตอาการปฏิกิริยาและน้ำเสียงของอาจารย์ผู้สอนที่มักจะแสดงให้เห็นว่าส่วนใดที่มีความสำคัญและเน้นย้ำ นักศึกษาจะสนใจและใส่ใจในจุดนั้นๆ เป็นพิเศษ ซึ่งลักษณะดังกล่าวเป็นประโยชน์ในการสอบเป็นอย่างมาก

ด้านวิธีการจดคำบรรยาย นักศึกษาส่วนใหญ่จะจดคำบรรยายในระหว่างที่อาจารย์สอนด้วยตัวเอง มีเพียง 1 คนเท่านั้นที่ไม่ได้จดคำบรรยายด้วยตัวเอง เนื่องจากเป็นคนเขียนช้าและลายมืออ่านยาก ซึ่งนักศึกษากลุ่มนี้เห็นว่าการจดคำบรรยายด้วยตัวเองจะเข้าใจได้มากกว่าการอ่านเอกสาร การจดคำบรรยายของผู้อื่น รวมถึงยังได้จดในลักษณะของแผนภูมิ แผนภาพ ตาราง เพื่อเชื่อมโยงเนื้อหาในแต่ละหัวข้อซึ่งทำให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ยังได้จดเนื้อหาเพิ่มเติมในส่วนที่เป็นสาระสำคัญที่อาจารย์เน้นย้ำ โดยส่วนมากนักศึกษาก็จะใช้ปากกาหลายๆ สี หรือปากกาเน้นข้อความประกอบการจดคำบรรยายด้วย เพื่อเป็นการจำแนกหัวข้อ ประเภทลำดับของเนื้อหาให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น และสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 6 จะนิยมจดคำบรรยายเป็นคำย่อ ซึ่งทำให้จดได้เร็วและครบถ้วน ทั้งนี้ หลังจากการเรียนในชั้นเรียนนักศึกษาก็จะจัดทำสรุปเนื้อหาที่ได้เรียนและจดคำบรรยายในชั้นเรียนไว้ในลักษณะของบันทึกย่ออีกครั้ง เพื่อใช้สำหรับการอ่านทบทวนในช่วงสอบด้วย

ด้านการค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้วิธีการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ตตามมาด้วยการถามเพื่อนร่วมชั้นเรียนและการซักถามอาจารย์ตามลำดับ แต่สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 6 นั้น จะใช้การค้นคว้าหาข้อมูลจากตำรา (textbook) เป็นหลัก

ด้านทักษะการอ่าน

ด้านทักษะการอ่านเพื่อทบทวนเนื้อหาการเรียนของนักศึกษานั้นมีหลายวิธี โดยส่วนใหญ่จะใช้วิธีการอ่านกราด (scan) ไปคร่าวๆ เพื่อให้เข้าใจในภาพรวมของเนื้อหาทั้งหมดก่อน จากนั้นจึงย้อนกลับมาอ่านรายละเอียดในแต่ละส่วนหรือแต่ละหัวข้ออีกครั้งหนึ่ง ในทางตรงกันข้าม นักศึกษาบางส่วนใช้วิธีอ่านและทำความเข้าใจรวมถึงจดจำเนื้อหาที่เป็นทั้งหัวข้อและรายละเอียดไปพร้อมๆ กันในคราวเดียว นอกจากนี้ยังมีการอ่านโดยการจดจำหรือจินตนาการเป็นภาพที่เป็นขั้นตอนหรือแสดงกระบวนการที่เชื่อมโยงกัน เนื่องจากทำให้สามารถจดจำสาระสำคัญของเนื้อหาได้ดี รวมถึง การอ่านสะสมตั้งแต่การเรียนในคาบแรกและทำความเข้าใจต่อเนื่องกันไปเรื่อยๆ ระหว่างเนื้อหาเดิมกับเนื้อหาใหม่ที่ได้รับ ทำให้สามารถเข้าใจและจดจำทั้งรายละเอียดและสาระสำคัญในภาพรวมได้ทั้งหมด

ในด้านเทคนิคที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำ ความเข้าใจและจดจำนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้วิธีการทำ mapping หรือการเขียนสรุปเป็นแผนภาพ แผนภูมิ ตาราง partway ต่างๆ ที่สำคัญ เพื่อใช้อ่านทบทวนสาระสำคัญในช่วงใกล้สอบ นอกจากนี้ยังมีการใช้ปากกานั่นข้อความเพื่อแสดงสัญลักษณ์ในส่วนที่ต้องจดจำหรือให้ความสำคัญเป็นพิเศษอีกด้วย

ด้านการเตรียมตัวสอบและการทำข้อสอบ

ด้านการเตรียมตัวสอบและการทำข้อสอบของนักศึกษาคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลนั้น นักศึกษาชั้นปีที่ 2 จะใช้เวลาในการเตรียมตัวก่อนวันสอบประมาณ 1 สัปดาห์ ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 3-5 จะใช้เวลาในการเตรียมตัวก่อนวันสอบประมาณ 2 สัปดาห์ ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 6 จะใช้เวลาในการเตรียมตัวก่อนวันสอบประมาณ 3 สัปดาห์โดยนักศึกษาส่วนใหญ่จะมีการอ่านสะสมเนื้อหาในรายวิชาที่ยากมีเนื้อหาและหน่วยกิตเยอะมาก่อนหน้านี้แล้ว รวมถึงจะต้องอ่านรายละเอียดของเนื้อหาทั้งหมดให้จบก่อนถึงช่วงเวลาใกล้

สอบ เมื่อถึงช่วง 1-3 สัปดาห์ก่อนสอบจะอ่านทบทวนเฉพาะส่วนที่ได้ทำการสรุปเป็นบันทึกย่อ แผนภูมิ แผนภาพ ตารางต่างๆ โดยจะจัดลำดับการอ่านทบทวนเพื่อเตรียมตัวสอบโดยการพิจารณาจากตารางสอบ โดยส่วนใหญ่ นักศึกษาจะอ่านจากวิชาที่สอบวันสุดท้ายไล่ย้อนมาจนถึงวิชาที่สอบวันแรก และหากมีเวลาจะทบทวนวนกลับอีกครั้งหนึ่ง สิ่งที่นักศึกษาลงใจให้ความสำคัญมากที่สุดในช่วงสอบ คือ การพักผ่อน โดยให้ความเห็นว่าในช่วงสอบควรจะนอนหลับพักผ่อนให้เต็มที่ เพราะหากพักผ่อนไม่เพียงพอในขณะที่ทำข้อสอบสมองจะไม่ปลอดโปร่ง ความจำหรือการประมวลเนื้อหาจะไม่ดีเท่าที่ควร โดยเฉพาะการทำข้อสอบที่มีการคำนวณ โดยนักศึกษารายหนึ่งกล่าวว่า “จะเห็นว่าช่วงสอบวันหลังๆ เพื่อนคนอื่นๆ จะดูโทรมมาก แต่หนูยังคงสดใสอยู่”

ในด้านการเก็งข้อสอบนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับจุดที่อาจารย์เน้น ย้ำบ่อยๆ ในห้องเรียน เช่น คำว่า “ตรงนี้สำคัญ” หรือ “พบได้บ่อย” และสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 6 จะใช้วิธีการย้อนไปดูวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ระบุไว้ในประมวลรายวิชาหรือแผนการสอนในแต่ละหัวข้อที่อาจารย์ผู้สอนแจก เนื่องจากจะทำให้ทราบว่าในแต่ละหัวข้ออาจารย์ผู้สอนต้องการให้นักศึกษารู้อะไรก็จะไปทำความเข้าใจในจุดนั้นอย่างละเอียด นอกจากนี้ นักศึกษาส่วนใหญ่ยังมีการศึกษาแนวการออกข้อสอบของอาจารย์แต่ละท่าน โดยอาจศึกษาจากการทำข้อสอบในครั้งที่ผ่านๆ มา หรือจากการสอบถามจากรุ่นพี่

ในด้านวิธีการทำข้อสอบนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่จะทำข้อสอบในส่วนที่ตนเองเข้าใจมากที่สุดหรือมีสัดส่วนคะแนนมากที่สุดก่อน ซึ่งจะทำเป็นส่วนๆ ไป ไม่สลับไปมา เนื่องจากจะทำให้สับสนจนอาจล้มทำในบางข้อได้ โดยข้อสอบจะมี 2 ลักษณะ คือ ปรนัยและอัตนัย ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่มักจะเลือกทำข้อสอบแบบอัตนัยก่อน เนื่องจากต้องใช้เวลาในการทำข้อสอบมากกว่าแบบปรนัย วิธีการทำข้อสอบอัตนัยส่วนใหญ่จะเขียนเฉพาะหัวข้อหลักๆ หรือคำสำคัญ (key words) ไว้ก่อน และหากมีเวลาเพียงพอจะย้อนมาเขียนรายละเอียดอีกครั้ง โดยการตอบข้อสอบแบบอัตนัยนั้น นักศึกษาให้ความเห็นว่าควรเขียนให้เป็นลำดับเป็นขั้นตอนไม่วกไปวนมา อาจเขียนเป็นข้อๆ เพื่อความชัดเจน และควรเขียนด้วยลายมือที่อ่านง่ายและตอบเฉพาะจุดที่โจทย์ต้องการทราบจริงๆ ซึ่งสิ่งที่สำคัญคือต้องทำการตีโจทย์ให้เข้าใจว่าโจทย์ต้องการทราบอะไร ส่วนการทำข้อสอบแบบปรนัยนั้น นักศึกษา

ส่วนใหญ่เลือกใช้วิธีการตัดตัวเลือกที่ผิดออกก่อน และเมื่อเหลือตัวเลือกที่คิดว่าถูก จึงมาคิดวิเคราะห์อีกครั้ง ซึ่งในกรณีนี้จะต้องอ่านและวิเคราะห์อย่างละเอียดถี่ถ้วน เนื่องจากการตัดตัวเลือกที่ผิดออกนั้น ส่วนใหญ่จะเหลือตัวเลือก 2 ตัวเลือก ซึ่งตัวเลือกที่เหลือนี้มักจะเป็นตัวลวงคือมีความคล้ายคลึงกันมาก จนทำให้ดูเหมือนว่าจะถูกทั้งสองข้อ จึงต้องทำการพิจารณา คิดวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วน และในการทำข้อสอบแบบปรนัยนั้น หากข้อใดยังทำไม่ได้จะเว้นไว้ก่อน เนื่องจากตัวเลือกในข้อถัดๆ ไป อาจจะมีประโยชน์ในข้อที่ยังทำไม่ได้

ด้านการจัดการกับความเครียด

ในด้านสาเหตุของความเครียดของนักศึกษาณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ส่วนใหญ่เกิดขึ้นในช่วงสอบ ทั้งสอบกลางภาค ปลายภาคและการสอบย่อย ที่มีการสอบติดๆ กัน ทำให้ไม่มีเวลาพักผ่อนหรือทำกิจกรรมที่ผ่อนคลาย รวมไปถึงช่วงที่กำหนดส่งงานที่ได้รับมอบหมายพร้อมๆ กัน การต้องนำเสนอผลงานต่างๆ ส่วนในด้านการจัดการกับความเครียดนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่จะใช้วิธีพูดคุยกับคนในครอบครัว และการทำกิจกรรมที่ช่วยให้เกิดความผ่อนคลาย เช่น การออกกำลังกาย ไปดูภาพยนตร์กับเพื่อน หรือการตั้งเป้าหมายระยะสั้นและให้รางวัลกับตัวเองเมื่อทำสำเร็จโดยหากเกิดความเครียด นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกที่จะหยุดการอ่านหนังสือหรือการทำงานที่เป็นต้นเหตุของความเครียดเอาไว้ก่อน และเมื่อรู้สึกผ่อนคลายจึงเริ่มต้นอ่านหนังสือหรือทำงานใหม่อีกครั้ง

ด้านแรงจูงใจในการเรียน

แรงจูงใจที่ทำให้นักศึกษามีความมุ่งมั่นและเอาใจในการเรียนของนักศึกษาคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ส่วนใหญ่ คือ เทคนิคและวิธีการสอนของอาจารย์ผู้สอน โดยนักศึกษามีความเห็นว่าถ้าอาจารย์ผู้สอนมีเทคนิคและวิธีการสอนน่าสนใจ อธิบายเนื้อหาให้สามารถเข้าใจได้ง่าย รวมถึงมีความตรงต่อเวลาทั้งในขณะเริ่มสอนและสิ้นสุดการเรียนการสอน จะเป็นแรงจูงใจที่สำคัญในการเข้าชั้นเรียนและเอาใจใส่ในการเรียน รองลงมาคือด้านเนื้อหาของรายวิชาที่มีความน่าสนใจ ทันสมัย และสามารถนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพในอนาคตได้ โดยสิ่งที่ทำให้แรงจูงใจในการเรียนและความเอาใจใส่ในการเรียนของนักศึกษาลดลงคือ การที่อาจารย์ผู้สอนนัดเรียนเพิ่มนอกเวลาปกติ นอกจากนี้

ยังมีนักศึกษาบางส่วนที่มีความต้องการพิสูจน์ตนเองว่าสามารถทำในสิ่งที่ยากและท้าทายได้ นักศึกษากลุ่มนี้จะมีแรงจูงใจในการเรียนสูง มีความตั้งใจ มุ่งมั่นและมีความพยายาม ซึ่งผลของความตั้งใจและความพยายามนั้น ก็จะส่งผลให้นักศึกษามีความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเองมากยิ่งขึ้นว่าสามารถทำในสิ่งที่ยากและท้าทายได้

ด้านทัศนคติในการเรียน

ด้านทัศนคติที่มีต่อการเรียนการสอนในคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่คิดว่าเป็นข้อดีที่คณะฯ มีนักศึกษาในแต่ละชั้นปีค่อนข้างน้อย ทำให้นักศึกษามีโอกาสใกล้ชิดกับอาจารย์ เข้าถึงอาจารย์ได้ง่ายในการขอรับคำแนะนำต่างๆ รวมถึงมีอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนที่เพียงพอ ทั้งในด้านห้องปฏิบัติการ ด้านการฝึกปฏิบัติ และการฝึกภาคสนาม ทำให้มีโอกาสดำเนินการปฏิบัติเองมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฝึกปฏิบัติทางคลินิกที่มีจำนวนนักศึกษาในแต่ละกลุ่มเพียง 5-6 คน ทำให้ทุกคนมีโอกาสได้ลงมือปฏิบัติเอง ในขณะที่การเรียนการสอนในหลักสูตรเดียวกันของสถาบันอื่น มีนักศึกษาในกลุ่มถึง 10-12 คน ทำให้บางคนอาจจะไม่มีโอกาสได้ปฏิบัติครบทุกขั้นตอน นอกจากนี้ นักศึกษายังได้มีส่วนร่วมในการคิดสร้างสรรค์และลงมือทำด้วยตัวเองทั้งในเรื่องการเรียนและการทำกิจกรรมต่างๆ อีกด้วย และจากการที่มีนักศึกษาค่อนข้างน้อยทำให้บรรยากาศในการเรียนและการทำกิจกรรมเป็นลักษณะการช่วยเหลือเกื้อกูลกันมากกว่าการแข่งขัน ทำให้ไม่มีความกดดัน แต่ในส่วนของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 และ 5 มีความเห็นเพิ่มเติมว่า การเรียนในหลักสูตรสัตวแพทยศาสตรบัณฑิตนั้นค่อนข้างหนักกว่าที่คิดไว้ ทั้งในส่วนของเนื้อหาวิชาที่ยากและซับซ้อน มีส่วนที่จะต้องใช้ทั้งความจำและความเข้าใจมาก จำนวนหน่วยกิตในบางวิชาที่มากเกินไป และมีจำนวนงานที่ได้รับมอบหมายในการปฏิบัติ ค่อนข้างมาก แต่ในส่วนของงานที่ได้รับมอบหมายนั้น นักศึกษาบางส่วนมีความเห็นว่ามิประโยชน์มาก เนื่องจากเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการค้นคว้า หากความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียน แต่ทั้งนี้ จำนวนงานที่มอบหมายนั้นจะต้องไม่มากเกินไปในแต่ละวิชา

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงนั้น ในด้านการบริหารจัดการเวลา พบว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงทุกคนจะมีการแบ่งเวลาสำหรับการเรียนและการทำกิจกรรมไปด้วยกัน โดยจะมีการกำหนดตารางเวลาไว้อย่างชัดเจนทั้งในส่วนของการทำงานที่ได้รับมอบหมายและการอ่านบททวนเนื้อหารายวิชา ซึ่งส่วนใหญ่มีความมุ่งมั่น ตั้งใจที่จะปฏิบัติให้เป็นไปตามตารางที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ หากไม่สามารถปฏิบัติได้ตามที่วางเป้าหมายไว้ก็จะมีการปรับเปลี่ยนวิธีการเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์และเวลาที่จำกัด สอดคล้องกับงานวิจัยที่พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีความพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จทันเวลาทุกครั้ง (Slate et al. 1998) และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีการบริหารจัดการเวลาที่ดีคือ มีช่วงเวลาที่ใช้ไปกับการเรียนค่อนข้างยาวนาน ไม่ปล่อยเวลาให้เสียไปโดยไม่มีประโยชน์ มีการเตรียมตัวที่ดีก่อนเข้าชั้นเรียน รวมถึงการส่งงานที่ได้รับมอบหมายอย่างตรงเวลา (Jones et al. 1992) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Mutsotso และ Abenga (2010) ที่ได้ศึกษาวิธีการเรียนของนักศึกษาระดับหลังปริญญาตรีพบว่าการจัดทำตารางเวลาแบบเป็นสัปดาห์และเป็นเดือน จะช่วยให้สามารถใช้เวลาได้อย่างคุ้มค่าและมีประโยชน์ สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายหรือบททวนบทเรียนเพื่อเตรียมสอบได้ทันเวลา และการศึกษาของ Robicheau (2008) พบว่าการทำตารางการทำงานของนักศึกษานั้นจะทำให้ไม่พลาดในการส่งงานหรือการอ่านบททวนบทเรียนเพื่อเตรียมตัวสอบ ซึ่งนักศึกษาจะต้องควบคุมตนเองให้สามารถปฏิบัติตามตารางที่กำหนดไว้ โดยไม่ต้องรอจนถึงนาทีสุดท้าย และสิ่งที่สำคัญ คือ ตารางการปฏิบัติงานดังกล่าวจะต้องสามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม และจะต้องมีเวลาสำหรับการพักผ่อน การเข้าสังคม การทำกิจกรรมพิเศษต่างๆ ซึ่งจะช่วยให้ลดความเครียดที่เกิดจากการเรียนได้

พฤติกรรมการเรียนในด้านวิธีการเรียนและทักษะทางปัญญาของนักศึกษาคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลนั้น นักศึกษาทุกคนมีความเห็นสอดคล้องกันว่าการเข้าชั้นเรียนเป็นสิ่งสำคัญอันดับแรกในการสนับสนุนให้มีความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน เช่นเดียวกับการศึกษาของ Fjortoft (2005) และ Robicheau (2008) ที่ศึกษาพบว่า การเข้าชั้นเรียนและความตั้งใจเรียนในชั้นเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวก

กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยส่งผลให้การเรียนรู้ง่ายขึ้น โดยนักศึกษาล้วนเห็นว่าการขาดเรียนจะทำให้ล่าช้าลงและเสียเวลามากยิ่งขึ้น เนื่องจากการอ่านบันทึกของผู้อื่นมักจะไม่มีประสิทธิภาพเท่ากับการจดและบันทึกคำบรรยายด้วยตัวเอง และการเข้าชั้นเรียนนั้นทำให้ได้ทำความเข้าใจและจินตนาการภาพไปพร้อมๆ กับผู้สอน และทราบจุดที่ผู้สอนเน้นหรือให้ความสำคัญเป็นพิเศษซึ่งมักจะเป็นจุดที่ผู้สอนนำไปออกข้อสอบ รวมถึงการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนจะทำให้การเรียนมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น และที่นักศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันมากที่สุด คือ นักศึกษาจะจดบันทึกคำบรรยายของผู้สอนด้วยตนเอง โดยมักจะบันทึกในลักษณะของตาราง แผนภูมิ แผนผัง และมีการใช้ปากกาเน้นข้อความหรือปากกาหลากสีในการจำแนกหัวข้อและลำดับความสำคัญ เพื่อให้เข้าใจได้ง่าย โดยเอกสารที่ได้จากการถอดการบันทึกเสียงเป็นเพียงส่วนที่ช่วยเสริมเท่านั้น เนื่องจากการอ่านหรือฟังทั้งหมดจะเสียเวลามาก โดยการจัดทำเค้าโครง แผนผังหรือแผนภูมิเป็นกระบวนการที่ช่วยในการจัดการข้อมูลหรือเนื้อหา ซึ่งมักจะใช้ระบบตัวเลข หรือรูปภาพที่แสดงความคิดหรือข้อเท็จจริงของเนื้อหา (Mutsotso and Abenga 2010) โดยหากกระทำอย่างมีประสิทธิภาพจะช่วยเพิ่มความสำเร็จในการเรียนได้ (Austin et al. 2003) และจะมีประโยชน์และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นหากมีการบันทึกและเรียบเรียงด้วยประโยคใหม่ที่เข้าใจง่ายเป็นของตนเอง รวมถึงการใช้ตัวย่อในบันทึกด้วย (Jones et al. 1992; Slate et al. 1998; Bailey and Onwuegbuzie 2002; Van Blerkom et al. 2006)

ในด้านทักษะการอ่านนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่จะใช้วิธีการอ่านกราด (scan) เพื่อทำความเข้าใจในภาพรวมก่อนแล้วจึงย้อนมาอ่านอย่างละเอียดอีกครั้ง มีจำนวนน้อยที่จะอ่านและทำความเข้าใจไปในคราวเดียวกันเลย แต่สิ่งที่นักศึกษาทุกคนปฏิบัติเหมือนกันคือจะอ่านและจดบันทึกย่อหรือสรุปเป็นแผนผัง แผนภูมิแสดงความเชื่อมโยงของเนื้อหาด้วยเพื่อใช้อ่านบททวนในช่วงสอบ รวมถึงการใช้วิธีการขีดเส้นใต้ ปากกาเน้นข้อความ ปากกาหลากสีในการจำแนกหัวข้อและแบ่งระดับความสำคัญด้วย จากการผลการศึกษาของ Blerkom และคณะ (2006) ที่ได้ศึกษาวิธีการอ่านของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาจำนวน 109 คน โดยแบ่งการอ่านออกเป็น 4 กลุ่ม คือ การอ่านและเขียนซ้ำ การอ่านและเน้นข้อความ การอ่านและจดคำสำคัญ และการอ่านและการตั้งคำถาม ผลการศึกษาพบว่า การอ่านด้วยวิธีการฝึกตั้งคำถาม

และหาคำตอบด้วยตนเองจากสิ่งที่อ่านนั้น เป็นวิธีการอ่านที่มีประสิทธิภาพมากกว่าวิธีอื่นๆ เนื่องจากการเขียนซ้ำ การเน้นข้อความและการจดคำสำคัญ จะช่วยในเรื่องความจำในเนื้อหา ส่วนการตั้งคำถามนั้นนอกจากช่วยเรื่องความจำแล้วยังช่วยพัฒนาความสามารถในการทำข้อสอบได้ด้วย

ในด้านการเตรียมตัวสอบและการทำข้อสอบนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้เวลาในการเตรียมตัวประมาณ 1-2 สัปดาห์ก่อนสอบ และพบว่านักศึกษาชั้นปีที่สูงขึ้นไปจะใช้เวลาในการเตรียมตัวสอบมากขึ้นด้วย โดยการเตรียมตัวสอบจะใช้วิธีการอ่านทบทวนบทเรียนที่ถนัด แผนภูมิ แผนผังที่ได้สรุปไว้ ในด้านการทำข้อสอบนั้น นักศึกษาจะทำข้อสอบแบบอัตนัยก่อน รวมถึงทำในส่วนที่เข้าใจมากที่สุดและมีสัดส่วนคะแนนมากที่สุดก่อน ซึ่งวิธีการทำข้อสอบอัตนัยจะต้องตีโจทย์ให้ได้ว่า โจทย์ต้องการทราบอะไรและเขียนเฉพาะสิ่งที่โจทย์ต้องการ โดยอาจเขียนเฉพาะคำสำคัญไว้ก่อนและจึงมาขยายความภายหลัง ส่วนการทำข้อสอบแบบปรนัยนั้นมักใช้วิธีการตัดตัวเลือกที่ผิดออก ส่วนการเก็งข้อสอบนั้น นักศึกษาจะสังเกตจุดที่ผู้สอนเน้นในชั้นเรียน เช่น ผู้สอนมักเน้นว่า “พบได้บ่อย” หรือ “จุดนี้ค่อนข้างซับซ้อน” และสิ่งที่นักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญมากที่สุดในช่วงสอบ คือ การพักผ่อน โดยจะต้องพักผ่อนให้เพียงพอ เนื่องจากหากพักผ่อนไม่เพียงพอจะทำให้ประสิทธิภาพในการทำข้อสอบลดลง ซึ่งทั้งหมดสอดคล้องกับการศึกษาของ Mutsotso และ Abenga (2010) ที่กล่าวว่าทักษะการทำข้อสอบ ประกอบด้วยการบริหารจัดการเวลาสอบ การวิเคราะห์โจทย์และการตอบ โจทย์ด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์และการสรุปความ การตัดตัวเลือกที่ผิดในการสอบแบบปรนัย การประมวลเนื้อหาที่โจทย์ต้องการทราบ รวมไปถึงการกำจัดความวิตกกังวลในการสอบและการสร้างความมั่นใจในการสอบ

ในด้านสาเหตุของความเครียดและการจัดการกับความเครียดนั้น นักศึกษาทุกคนมีความเห็นตรงกันว่าสาเหตุที่ทำให้เกิดความเครียดคือช่วงเวลาที่ใกล้สอบและมีการสอบที่ติดต่อกัน รวมถึงช่วงเวลาที่จะต้องส่งงานหรือนำเสนอผลงานพร้อมๆ กัน โดยการจัดการกับความเครียดนั้น นักศึกษาจะใช้วิธีการหยุดการทำงานที่เป็นสาเหตุของความเครียดไว้ก่อน และทำกิจกรรมอื่นๆ ที่ช่วยให้ผ่อนคลาย แล้วจึงเริ่มต้นอ่านหนังสือหรือทำงานใหม่อีกครั้ง ซึ่งจากการศึกษาของ Crede และ Kuncel (2008) พบว่าความเครียดและความวิตกกังวลเป็นตัวแปรที่สำคัญที่มีอิทธิพลในทางลบต่อศักยภาพในการเรียน

นอกจากนี้ ความเครียดและความวิตกกังวลยังมีผลกระทบต่อความสามารถในการทำข้อสอบ เนื่องจากการจะเป็นการรบกวนหรือแทรกแซงความพร้อมในการเตรียมตัวสอบ และจากที่มีการศึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไขความเครียดและความวิตกกังวลนั้น พบว่า การพัฒนาหรือฝึกทักษะในการเรียนจะช่วยลดความเครียดและความวิตกกังวลและเพิ่มความสามารถในการสอบได้ (Onwuegbuzie et al. 2001)

ในด้านแรงจูงใจที่ทำให้ให้นักศึกษามีความเอาใจใส่และกระตือรือร้นในการเรียนนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าการเกิดจากคุณลักษณะและวิธีการสอนของผู้สอนในการอธิบายเนื้อหาให้สามารถเข้าใจได้ง่าย เป็นอันดับแรกและตามมาด้วยความน่าสนใจของเนื้อหา โดยจากการศึกษาของ ประณต เค้าลิม (2549) และ พรพจน์ เพ็ชรทวีพรเดช (2547) พบว่าแรงจูงใจในการเรียนเป็นตัวแปรที่โดดเด่นที่สุดในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งแรงจูงใจนั้นมาจากการได้ศึกษาในสิ่งที่ตนเองสนใจและพึงพอใจเป็นพื้นฐานมากกว่าการคำนึงถึงผลการเรียน (Khrantsova et al. 2007) นอกจากนี้แรงจูงใจของนักศึกษายังเกิดจากความต้องการทำในสิ่งที่อยากให้สำเร็จ เนื่องจากการสามารถทำในสิ่งที่อยากจนสำเร็จได้นั้นจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเองและเกิดความสามารถในการกำกับตนเอง (self-regulated) ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับในการเรียนระดับอุดมศึกษาและเป็นทักษะทางการเรียนที่สำคัญที่สุดในการทำนายความสำเร็จทางการเรียนของนักศึกษา (Onwuegbuzie et al. 2001) และมีความสัมพันธ์โดยตรงกับผลคะแนนเฉลี่ยและผลคะแนนในแต่ละรายวิชา (Crede and Kuncel 2008) สอดคล้องกับการศึกษาของ Mcwhaw และ Abrami (2001) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจกับการใช้เทคนิควิธีการเรียน พบว่าผู้เรียนที่มีแรงจูงใจสูง คือ มีความมุ่งมั่นและทำงานอย่างหนัก เพื่อให้ประสบความสำเร็จและบรรลุตามจุดมุ่งหมายนั้น จะใช้วิธีการเรียนที่เหมาะสมกว่า รวมถึงผู้เรียนที่มีความสนใจในการเรียนมาก จะมีเทคนิควิธีการเรียนที่ดีกว่าผู้เรียนกลุ่มที่ไม่สนใจเรียนในชั้นเรียน

ในด้านทัศนคติในการเรียนนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่มีทัศนคติเชิงบวกในการเรียนในคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยเฉพาะในด้านการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติ ความพร้อมในสถานที่และอุปกรณ์ต่างๆ รวมถึงความใกล้ชิดของอาจารย์ผู้สอนถึงแม้ว่านักศึกษาบางส่วนจะมีความรู้สึกว่าการเรียนใน

คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลนั้น เรียนหนักกว่า คณะสัตวแพทยศาสตร์ในสถาบันอื่น เช่น การทำกรณีศึกษา การทำรายงานสัตว์ป่วย การเขียนโครงการวิจัย เป็นต้น โดย Khramtsova, Sarrino, Goedeeva Williams(2007) ได้ศึกษาพบว่า ทักษะที่มีต่อผู้สอนในด้านความเชื่อในความสามารถของผู้สอนเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดพฤติกรรมของผู้เรียน

กล่าวโดยสรุปจากการศึกษาพบว่าพฤติกรรมทางการเรียนมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยพฤติกรรมทางการเรียนสามารถแสดงออกได้หลายรูปแบบ เช่น วิธีการเรียน ซึ่ง Simsek และ Balaban (2010) ศึกษาพบว่านักศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีการใช้วิธีการเรียนที่แตกต่างกัน โดยนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีแนวโน้มที่จะเลือกใช้วิธีการเรียนที่หลากหลายกว่านักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โดยผู้เรียนสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ด้วยการพัฒนาพฤติกรรมทางการเรียน เช่น แรงจูงใจ การทำแผนภูมิ แผนภาพ แผนผัง การจัดการเวลา วิธีการทำข้อสอบ ทักษะการจดบันทึก ทักษะการใช้บริการห้องสมุด การจดจำ ทักษะการฟัง การประมวลความรู้ เป็นต้น (Mutsotso and Abenga 2010) ส่วน Gettinger และ Seibert (2002) ได้ศึกษารูปแบบในด้านทักษะทางการเรียนซึ่งสามารถแบ่งได้ 4 หมวด คือ Repetition based เช่น วิธีการจดจำ Cognitive based เช่น การเรียนหรือการทำงานเป็นกลุ่ม การเรียนร่วมกันกับเพื่อน Procedural เช่น การจัดการเวลา การบริหารจัดการด้านการเรียน การทำตารางการทำงานประจำวัน และ Metacognitive เช่น การทดลองทำแบบฝึกหัดเพื่อทดสอบความรู้ของตนเอง และจากการศึกษาพฤติกรรมทางการเรียนของนักศึกษาของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ โดย Speck (2007) พบว่านักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสูงจะมีแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านการเรียน ดังนี้ การเรียนเป็นสิ่งที่ต้องจัดลำดับความสำคัญอยู่ในลำดับแรก ความวิตกกังวลเรื่องการทำข้อสอบเป็นตัวแปรที่รบกวนประสิทธิภาพในการเรียน จะต้องมีพยายาม อุตสาหะในการเรียนแม้ว่าอาจจะไม่ชอบในบางสิ่งที่ต้องทำ การทำงานหรือทบทวนเนื้อหาตั้งแต่เริ่มเปิดภาคการศึกษาดีกว่าการปล่อยงานทิ้งไว้จนถึงนาทีสุดท้าย พยายามประมวลหรือเชื่อมโยงความรู้ใหม่ที่ได้กับความรู้เดิมที่มีในรายวิชาอื่นๆ อ่านเนื้อหาก่อนที่จะเข้าชั้นเรียน มีการจดบันทึกหรือปรับปรุงเนื้อหาที่จดได้ภายหลังสิ้นสุดการเรียนในชั้นเรียน วางแผนการทำงานให้มีเวลาใน

การเตรียมตัวก่อนการสอบประมาณ 4-7 วัน ทดลองถามและตอบคำถามด้วยตนเอง ทำแผนภูมิ แผนภาพ ตารางที่ทำให้เข้าใจได้ง่าย ปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนให้สอดคล้องกับเนื้อหารายวิชาและลักษณะของผู้สอน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Lammers และคณะ (2001) ที่ศึกษาพบว่านักศึกษาที่มีผลคะแนนเฉลี่ยสูงนั้นจะมีสมาธิจดจ่อในขณะที่เรียน จดบันทึกสิ่งที่สำคัญทั้งหมดลงในสมุดบันทึก อ่านเอกสารหรือสมุดจดคำบรรยายซ้ำๆ ส่งรายงานหรืองานที่ได้รับมอบหมายตรงเวลา จำแนกเนื้อหาที่สำคัญในขณะที่อ่าน ทบทวนและแสวงหาความช่วยเหลือจากผู้สอน ส่วน Crede และ Kuncel (2008) ได้ศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งประกอบด้วย ทักษะในการเรียน นิสัยในการเรียน ทักษะในการเรียน แรงจูงใจในการเรียน ทักษะทางอภิปัญญา (meta-cognitive skills) และยังขึ้นอยู่กับ การกำกับตนเอง (self-regulation) การมีสมาธิ และความรับผิดชอบ ส่วน Bailey และ Onwuegbuzie (2002) ได้ศึกษากลยุทธ์ทางการเรียนของนักศึกษา พบว่า ประกอบด้วย การจดคำบรรยาย การบริหารจัดการเวลา และเทคนิควิธีการเรียน ด้านการจดคำบรรยายนั้น นักศึกษาจะใช้สมุดจดคำบรรยายที่รวบรวมเนื้อหาทั้งหมดไว้ด้วยกัน มีการใช้คำย่อและวลีที่เป็นใจความสำคัญ ด้านการจัดการเวลานั้น นักศึกษาจะส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรงเวลา ส่วนด้านเทคนิควิธีการเรียนนั้น นักศึกษาจะเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการเรียนในแต่ละหัวข้อมาเสมอ ไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ สำหรับการศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำนั้น พบว่า การไม่เข้าชั้นเรียน การฟังเพลง การดูโทรทัศน์ และการเล่นอินเทอร์เน็ตในขณะที่เรียนหรือทบทวนเนื้อหา มีผลทำให้ได้คะแนนสอบต่ำอย่างชัดเจน (Gurung 2005) นอกจากนี้ยังมีพฤติกรรมขาดการบริหารจัดการด้านการเรียน มีความวิตกกังวลในการสอบ การขาดเรียน การอ่านเฉพาะข้อสรุปของเนื้อหา (Purdie and Hatti 1999) นอกจากนี้จะไม่ค่อยจดบันทึก หรือไม่จดบันทึกด้วยคำหรือประโยคเกิดจากการตีความหมายของตัวเองและมักจะไม่กลับไปอ่านทบทวนในสิ่งที่ตัวเองจดบันทึกไป ส่วนในด้านการอ่านนั้น มักไม่มีการขีดเส้นใต้หรือจดใจความสำคัญเอาไว้ (Slate et al. 1998) นอกจากนี้นักศึกษากลุ่มนี้จะมีพฤติกรรมขาดเรียนแล้ว ยังมีพฤติกรรมฝืนกลางวันในระหว่างเรียนในชั้นเรียน คือ ไม่มีสมาธิจดจ่อในการเรียน มักครุ่นคิดในเรื่องอื่นๆ มีช่วงเวลาในการเรียนสั้น และที่สำคัญคือ มักจะมีพฤติกรรมลอกหรือ

สำเนาการจดบรรยายการเรียนการสอนของผู้อื่น (Speck 2007) ในด้านเทคนิคการเรียน นักศึกษากลุ่มนี้มีมักจะอ่านตำราโดยไม่มีการทำเค้าโครงเนื้อหาที่สำคัญ อ่านโดยไม่ได้ทำความเข้าใจตามไปด้วย นอกจากนี้ นักศึกษากลุ่มนี้มักจะ ไม่ขอความช่วยเหลือจากผู้สอน หลังจากสอบเสร็จแล้วจะไม่กลับมาอ่านตำราหรือสมุดบันทึกอีกเลย และจะเข้าชั้นเรียนเฉพาะเวลาที่มีความรู้สึกลอยๆจะเข้าเรียนเท่านั้น มักจะมีแนวโน้มในการขี้ดเจียนเล่น สะเปะสะปะและฝันกลางวันระหว่างเรียน ไม่มีการติดตามหรือทำความเข้าใจกับเนื้อหาใหม่ที่ได้รับจากการเรียน (Bailey and Onwuegbuzie 2002)

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมการเรียนมีอิทธิพลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมักจะมีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม ทั้งในด้านทัศนคติในการเรียน การจัดการกับความเครียด แรงจูงใจในการเรียน การบริหารจัดการเวลา วิธีการเรียนและทักษะทางปัญญา ทักษะการอ่าน วิธีการเตรียมตัวสอบและการทำข้อสอบ ดังนั้น นักศึกษา สถานศึกษา อาจารย์ ผู้ปกครอง ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนา ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเรียนสำหรับนักศึกษาทุกคนให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริมศักยภาพในการเรียนให้กับนักศึกษาทุกคน โดยการสนับสนุนกิจกรรมให้นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและมีพฤติกรรมเรียนที่เหมาะสมได้เผยแพร่หรือแนะนำ วิธีการเรียนที่เหมาะสมให้กับนักศึกษาคนอื่นๆ เช่น การบริหารจัดการเวลา ทักษะการแก้ปัญหาและการจัดการกับความเครียด วิธีการเตรียมตัวสอบ หรือสถานศึกษาอาจจัดโครงการแนะแนววิธีการเรียนที่มีประสิทธิภาพ เช่น วิธีการจดบันทึกในชั้นเรียน การจดบันทึกย่อ ทักษะการอ่าน วิธีการจัดการกับเนื้อหาโดยการทำแผนภูมิ แผนผัง ที่มีประสิทธิภาพ วิธีการทำข้อสอบแต่ละประเภทอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น นอกจากนี้ จากผลการวิจัยพบว่า สิ่งสำคัญที่เป็นแรงจูงใจให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นและเอาใจใส่ในการเรียน คือ คุณลักษณะและวิธีการสอนของอาจารย์ผู้สอน โดยอาจารย์ผู้สอนที่มีความสามารถในการอธิบายเนื้อหาให้นักศึกษาเข้าใจได้ง่ายและมีความตรงต่อเวลา เป็นแรงจูงใจที่สำคัญในการเข้าชั้นเรียนและเอาใจใส่ในการเรียนของนักศึกษา ดังนั้น อาจารย์ผู้สอนควรมีการพัฒนาและเพิ่มพูนทักษะในด้านวิธีการสอนและ

รูปแบบการเรียนการสอนอยู่เสมอ เพื่อที่จะเป็นแรงจูงใจในการเข้าเรียนและเอาใจใส่การเรียนของนักศึกษา อันจะเป็นการสนับสนุนให้นักศึกษามีการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ สัตวแพทย์ต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการโครงการวิจัย และขอขอบคุณนักศึกษาคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลทั้ง 31 คน ที่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมโครงการวิจัยและร่วมแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยอย่างยิ่ง

เอกสารอ้างอิง

- เกษตรชัย และหิม (2550). องค์ประกอบในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. 13 (3) : 435-453.
- ทิพวรรณ กมลพัฒนานันท์ (2543). การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญา สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารนโยบายสวัสดิการสังคม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- บัญญัติ ยงย่วน ยูวดี ชายเกลี้ยง สอสีหะ เต๊ะมะ และมลิวลัย มุกดาจารย์ (2552). องค์ประกอบส่วนบุคคลที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. 13(1) : 43-58.
- ประณต แก้วนิม (2549). ปัจจัยด้านพฤติกรรมเรียนและการสนับสนุนทางสังคมที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วารสารพฤติกรรมศาสตร์. 12 (1) : 72-93.

- ปรียา อนุพงษ์อาจ (2552). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาฟิสิกส์ 1 ของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 1. วารสารพัฒนาการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยรังสิต. 3(2) : 35-44.
- พรพจน์ เพ็ชรทวีพรเดช (2547). ปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียนที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรศรี บรรณกุลโรจน์. (2547). ปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียนที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาคม. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มานะ สินธุวงษานนท์ (2550). ปัจจัยที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารศึกษาศาสตร์. 18(2) : 115-127.
- ศิริพร สอาดล้วน. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา. เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศึกษาริการ,กระทรวง (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- สุทัศน์ สีแก้วเขียว (2548). พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง วิชาเอกพลศึกษา วิทยาลัยพลศึกษาในเขตภาคใต้ ปีการศึกษา 2547. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุรัตน์ เตียวเจริญ (2543). ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว. เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อนงค์พรรณ คำวัง (2546). พฤติกรรมการเรียนและการใช้เวลาว่างของนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ โรงเรียนศรีธนาพาณิชยการเทคโนโลยีเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาอาชีวศึกษา. เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Austin, J.L., Lee M., and Carr J.P. (2003). The effects of guided notes on undergraduate students' recording of lecture content. *Journal of Instructional Psychology*, 31(4).
- Bailey P.D., and Onwuegbuzie A.J. (2002). The role of study habits in foreign language courses. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 27. 463-473.
- Bringman G., and Campbell C. (2003). Helping students improve academic achievement and school success behavior. *Professional School Counseling (ASCA)*, 7(2).91-98.
- Crede M., and Kuncel N.R. (2008). Study habits, skills and attitudes: the third pillar supporting collegiate academic performance. *Perspective on Psychology Science*, 3. 425-453.
- Elliot D., and Wending A. (1996). Capable dropouts and the social milieu of the high school. *Journal of Educational Research*, 60. 180-186.
- Fjortoft N. (2005). Students' motivations for class attendance. *American Journal of Pharmaceutical Education*, 69(1). 107-112.
- Gettinger M., and Seibert J.K. (2002). Contributions of study skills to academic competence. *School Psychology Review*, 31. 350-365.
- Gurung R.A.R. (2005). How do students really study (and does it matter)?. *Teaching of Psychology*, 32(4). 238-240.
- Jones C.H., Slate J.R., and Kyle A. (1992). Study skills for teacher education students. *The Teacher Educator*, 28. 7-15
- Khan S.B. (1969). Affective correlations of academic achievement. *Journal of Educational Psychology*, 60(April). 216-221.

- Khramtsova L., Sarrino D.A., Goedeeva T., and Williams K. (2007). Happiness, life satisfaction and depression in college students: Relations with student behaviors and Attitudes. *American Journal of Psychological Research*, 3(1). 8-16.
- Lammers W.J., Onwuegbuzie A.J., and Slate J.R. (2001). Academic success as a function of the gender, class, age, study habits and employment of college students. *Research in the schools*, 8(2).71-81.
- Mcwhaw K., and Abrami P.C. (2001). Student goal orientation and interest: Effects on students' use of self-regulated learning strategies. *Contemporary Educational Psychology*, 26.311-329.
- Mutsotso S.N., and Abenga E.S.B. (2010). Study methods for improving quality learning and performance in higher education. *Educational Research and Review*, 5(12). 808-813.
- Onwuegbuzie A.J., Slate J.R., and Schwartz R.A. (2001). Role of study skills in graduate-level educational research courses. *The Journal of Educational Research*, 94(4). 238-246.
- Purdie N., and Hatti J. (1999). The relationship between study skills and learning outcomes : A meta-analysis. *Australian Journal of Education*, 43(1). 72-86.
- Robicheau C. (2008). It's about time-changing behavior to improve student study habits. สืบค้นจาก <http://selfgrowth.com> [2 กุมภาพันธ์ 2554].
- Simsek A., and Balaban J. (2010). Learning strategies of successful and unsuccessful university students. *Contemporary Educational Technology*, 1(1). 36-45.
- Slate J.R., Jones C.H., and Harlan E.J. (1998). Study skills of students at a post-secondary vocational-technical institute. *Journal of Industrial Teacher Education*, 35. 57-70.
- Speck A.D. (2007). Study behavior of nursing students. Submitted to Graduate College of Bowling Green State University in Partial fulfillment of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy. 212p.
- Tucker C. (1999). African American children A self-empowerment approach to modifying behavior problems and preventing academic failure. Boston : Ally nans Bacon.
- Van Blerkom L.D., Van Blerkom L.M., and Bertsch S. (2006). Study strategies and generative learning : What works?. *Journal of College Reading and Learning*, 37(1). 7-18.
- Zimmerman B. J. (1989). A social cognitive view of self- regulated academic learning. *Journal of Education Psychology*, 81(3). 329-339.